

mezi Matiegkou a Hrdličkou, uložené v Národním antropologickém archivu ve Smithsonianu v Washingtonu, DC.

V dopise ze 7. 5. 1920 Matiegka píše Hrdličkovi, že se účastní přípravného kongresu pro založení Mezinárodní antropologické společnosti v Paříži a dále: „Posílám současně svůj návrh na zřízení komise k vypracování metody k hodnocení tělesné zdatnosti. Zdůvodňuji svůj návrh tím, že je povinností antropologů vyvinout metodu testování tělesných schopností, podobně jako psychologové vypracovali metodu testování duševních schopností. Duševní a tělesné schopnosti dohromady zhodnotí pracovní výkonnost dané osoby“. Text Matiegkova původního sdělení se nenašel, ale bylo zjištěno, že jeho českou verzi přeložil mladý antropolog Vojtěch Suk (Matiegkuv asistent) do angličtiny, a jak víme, vyšel v časopisu AJPA v r. 1921 na str. 223–239.

Odpověď na to, jak Matiegka přišel na onu „myšlenku“, musíme hledat deset let před vyjitím jeho článku v AJPA. Matiegka založil v r. 1911 spolu s profesory Františkem Čádou (1855–1918) a Janem Dolanským (1859–1933) Ústav pro výzkum vývoje dítěte, který měl oddělení pedagogické, somatické, psychologické a pedopatologické. Ústav plnil své poslání tím, že hodnotil tělesné a duševní vlastnosti dětí od nejútlejšího mládí až do dospělosti. Matiegkova práce v tomto ústavu (který se později stal součástí Antropologického ústavu Univerzity Karlovy) v úzké spolupráci s psychologem Čádou a později s Dr. C. Stejskalem a psychiatrem Dr. Karlem Herfortem (1871–1940) dala zřejmě Matiegkovi podnět k vývoji somatometrického testu k měření tělesné výkonnosti, obdobnému psychologickým testům, používaným v ústavu k stanovení duševních schopností dětí a dospívajících.

To je v podstatě historie Matiegkova článku „The testing of physical efficiency“. Ve skutečnosti název neodpovídal plně jeho obsahu, neboť jádrem návrhu byla formulace antropometrického výzkumu tělesného složení. Matiegkova původní myšlenka doplnit psychomotorický výzkum antropologickým, a tak vyvinout komplexní metodu hodnocení pracovní kapacity člověka se nikdy neuskutečnila. Nicméně jeho článek poskytl unikátní přístup k výzkumu složení lidského těla, který dovedl profesor Brožek skvěle uplatnit a rozvinout.

Jsem rád, že dostal Jožka, jak mu říkali jeho přátelé, konečně odpověď na svou otázku. Stačili jsme ji společně publikovat v USA i u nás.

Manželé Brožkovi se v posledních letech (kolem r. 1997) přestěhovali do města Saint Paul v Minnesotě, kde žijí jejich děti. Tam dostal Josef Brožek zprávu, že se stal čestným členem České společnosti antropologické (nositelem Hrdličkovy medaile za zásluhy o českou antropologii byl již od r. 1963 s číslem 37).

V jednom z dopisů se zmínil o svém „snu“ získat doktorát honoris causa přírodních věd Karlovy univerzity. Se zahanbením, že mě to samotného nenapadlo, jsem podal příslušnou žádost děkanovi Přírodovědecké fakulty s datem

12. 12. 1997. Dostalo se mi však vysvětlení, že doktor Karlovy univerzity nemůže dostat čestný doktorát též univerzity. Šťastnější byl profesor Milan Dokládál v Brně se svým návrhem a k velké radosti Jožky mu Masarykova univerzita v Brně udělila čestný doktorát přírodních věd, jak si přál. Rozhodně to slouží Masarykově univerzitě ke cti. Jsem si jist, že to bylo zasloužené pohlázení profesoru Brožkovi v posledních letech jeho života.

V prosinci 2002 zemřela paní Eunice a o něco více než za rok po ní dne 18. ledna 2004 odešel pan profesor Brožek ve věku nedožitých 91. narozenin v kruhu svých drahých v Saint Paul.

Světová obec psychologů i antropologů nezapomene co pro ně znamenal a vykonal.

M. Prokopec

Za PhDr. Emilem Pejhovským, CSC.

PhDr. Emil Pejhovský, CSC., se narodil 1. září 1909 v Cejli, okres Jihlava a zemřel v listopadu 2003. Vyrostl v Palupíně v malorolnické rodině. Maturoval na státním reálném gymnáziu v Pelhřimově v r. 1931. Vysokoškolská studia konal na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, obor filozofie, čeština a francouzština. Středoškolskou aprobaci a doktorát filozofie získal v roce 1937. Krátce působil jako středoškolský profesor na II. reálném gymnáziu v Brně-Husovicích a na židovském gymnáziu v Brně. V r. 1939 nastoupil do Psychotechnického ústavu (pozdějšího Ústavu lidské práce) v Praze u prof. J. Doležala. Na jeho doporučení byl přijat v polovině roku 1939 u firmy Baťa ve Zlíně, kde se v rámci personálního útvaru vytvořilo psychotechnické oddělení s laboratorii. Po osvobození byl v r. 1946 pověřen reorganizací a vedením Studijního ústavu, kam bylo také přičleněno psychologické (nikoliv již psychotechnické) oddělení. Z n. p. Baťa odešel v r. 1948. Po nezdařilém pokusu o emigraci na podzim r. 1948 byl uvězněn, prošel táborem nucených prací a pak byl zaměstnán v ostravských závodech. Čtrnáct let nemohl pracovat ve svém oboru. Po amnestii v šedesátých letech krátce působil (1962–64) jako odborný pracovník v psychologické poradně pro děti a mládež na tehdejší Pedagogickém institutu v Ostravě. Odtud přešel v r. 1964 na Hornickou geologickou fakultu Vysoké školy báňské v Ostravě, kde bylo zřízeno psychologické pracoviště s laboratorii – Ústav psychologie a sociologie práce, kde působil jako vedoucí do r. 1968. Odtud přešel na Filozofickou fakultu Palackého univerzity v Olomouci, kde psychologie práce a sociální psychologie byla zařazena do plánu práce katedry psychologie, kterou později v letech 1970–1978 vedl. Zde také v r. 1976 získal vědeckou hodnost kandidáta psychologických věd.

Orientace na psychologii začala u E. Pejhovského již ve 2. ročníku studia na vysoké škole.

Jeho učitelé byli M. Rostohar, Ferd. Kratina, V. Chmelář a Jan Uher. V pozdějších letech na novém odborném zaměření (psychologie práce) i Jan Doležal. Teoretické znalosti i praktické zkušenosti si prohluboval také zahraničními studijními cestami do Francie (1936), Švýcarska (1946), Švédska a Dánska (1947). Zde se zaměřoval na studium sociálních a školských zařízení v průmyslových podnicích a na prohlídku psychologických laboratoří. Sám pak v letech 1969–74 zařizoval psychologické laboratoře v podnicích Ostravské železárny a Tatra Kopřivnice.

Publikační činnost E. Pejhovského byla rozsáhlá a zahrnuje období let 1933–1987. Vedle skript, vědeckých a populárně vědeckých článků jsou tu i překlady knih a recenze. V Ottově naučném slovníku najdeme v letech 1935, 36, 37, 38 rozpracovaná hesla pod jeho jménem. Rovněž tak v Pedagogické encyklopedii (red. Chlup, Uher, Kubálek), která vyšla v r. 1938. V brněnském Psychologii publikoval řadu studií povětšinou s tematikou dospívající mládeže, o hudebních zájmech v pubertě (přednesené na V. všeslovenském sjezdu v Brně v r. 1934). Obsáhlejší monografii „Hodnoty a jejich prožívání“ publikoval v r. 1936. Jeho dizertační práce „Psychologická struktura zájmu“ předložená v r. 1937 představuje kritickou a funkční analýzu dosavadních názorů na problematiku zájmu.

Práce syntetické a aplikační povahy vznikaly za jeho působení na Hornicko geologické fakultě VŠB a na katedře psychologie v Olomouci. Byly zaměřeny na problematiku psychologie práce nebo na její díle úsek (personalistika, hodnocení a odměňování lidí, vedení a řízení lidí apod.). Byly projevem úsilí vyjít vstříc některým praktickým požadavkům institucí či podniků a zejména úsilí adekvátně a odborně zajistit výuku psychologie práce i cvičení na některých fakultách VŠB, zejména na HGF, kde obor psychologie práce či cvičení byly začleněny do plánu výuky. Tak vznikly některé texty skript či jiné učební texty.

Publikační činnost PhDr. Emila Pejhovského, CSc.

Období 1933–1974

I. Skripta, překlady knih

1. Vedení zaměstnanců (příspěvek k psychologii personalistiky pro n. p. Baťa, Gottwaldov/Zlín), 1946, 120 str. (nepublikováno)
2. Vybrané kapitoly z psychologie práce a sociální psychologie VŠB, Ostrava, 1965, 77 str., cyklostyl.
3. Vybrané kapitoly z psychologie práce Skupina pracovních vztahů Pozemních staveb Gottwaldov, 1965, rotaprint, 60 str.
4. Kapitoly z psychologie práce Bytostav n. p. Ostrava, 1966, skriptum – rotaprint, 62 str.

5. Psychologie práce (Vybrané kapitoly) I. díl, určeno pro Specializační postgraduální studium vedoucích hospodářských pracovníků v sektoru ministerstva hornictví při VŠB – HGF Ostrava, Ministerstvo hornictví, 1966, 75 str., cyklostyl.
6. Psychologie v řídicí práci (these) KÓRT, Ostrava, str. 1–17 rotaprint.
7. Psychologie práce, Učební text pro pracovníky SHR SHR – odbor pracovních vztahů, Most, 35 str. rotaprint.
8. Úvod do psychologie práce I. díl HGF–VŠB, 1967, 57 str. rotaprint.
9. These z psychologie práce. Pomocné texty MEZ, Frenštát, 1967, 57 str. rotaprint.
10. Psychologie v personalistice. Předmluva Sborník materiálů z konference MV SA v Ostravě, SA Ostrava, 1967, 150 stran. (Redakce s předmlouvou)
11. Nástin psychologických aspektů hodnocení zaměstnanců v personální praxi. Skriptum-cyklostyl, pro postgraduální školení Ostrava – VŠB, 20 str.
12. Zbiegniew Zaborowski: Sociální psychologie a výchova Překlad z polštiny spolu s P. Novákem, SPN, Praha 1965, 201 str.

II. Vědecké články a materiály

13. Hudební zájmy v pubertě Ve sborníku: Pátý sjezd (první slovenský) pro výzkum dítěte v Brně, 28.–31. října 1933, Brno 1934, str. 365–677.
14. Dnešní polská pedopsychologie a psychologie mládeže Nové školy, roč. VIII, 1934, č. 2–3, str. 58–62.
15. Dnešní polská psychologie Psychologie, roč. I, 1935, č. 1–4, str. 87–80.
16. Psychologie ruská Psychologie, roč. I, 1935, č. 1–4, str. 80.
17. Problémy a metodické předpoklady psychologie dospívající mládeže Psychologie, roč. I, 1935, č. 1–4, str. 64–78.
18. Psychologické základy výchovy v pojetí Weisse-Nägla Psychologie, roč. II, 1936, č. 2, str. 70–85.
19. K jednomu případu mladistvého bulače In: Sborník prací Ped. Institutu, Ostrava, řada pedagogika – psychologie, 1964, str. 71–80.
20. K některým problémům ukázněného chování posluchačů vysoké školy In: Sborník prací Pedagogické fakulty v Ostravě, řada pedagogika – psychologie, Ostrava, 1966, str. 18–28, 37–38.
21. Komunikace, její psychologické aspekty v řídicí práci In: Sborník referátů a sdělení II. Celostátní konference československých psychologů s vedoucími pracovníky z výrobních rezortů v Gottwaldově 1965, Brno, SA 1966, II. vyd., str. 243–251.
22. Psychologické aspekty mladých bulačů In: Problémy trestnosti mládeže, SA, Ostrava–Praha, 1967, str. 111–139.

23. Psychologický průzkum učňů I. ročníku n. p. Pozemní stavby Gottwaldov, 1966/67, str. 78 – rotaprint.
24. Odměna za práci jako motivační faktor In: Sborník z konference VŠB v Ostravě dne 18. 1. 1967, str. 49–52.
25. Díleční zpráva úkolu 140/6713 VVUÚ Radvanice a HGF–VŠB Ostrava Výzkum a uplatnění požadavku bezpečnosti, hygieny a psychologie práce při návrzích nových progresivních vrtacích zařízení pro ražení důlních děl Ostrava 1968, str. 20–30, 39–63.
26. Podniková organizace a její komunikační problémy In: Sborník: Psychologie v systému práce s lidmi (red. M. Machač), Praha, Práce, 1966, str. 160–162.
27. Některé aspekty psychologie postojů v pracovním chování In: Sborník z II. vědecké konference ze dne 27. XI. 1968. VŠB – Volná katedra pro řešení dílejšího státního výzkumného úkolu X-2-2-3. Člověk – ekonomika – řízení, VŠB-SA 1968, str. 55–59.
28. Personalistika a její vývojové tendence v psychologii řízení VŠB Ostrava – Postgraduální školení, 1969, 30 str., rotaprint.
29. Hodnocení zaměstnanců In: Soustava informací o zaměstnancích a pracovních skupinách NHKG n. p. Kunčice. Spolupráce na projektu, 1969, 30 str., rotaprint.
30. K diskusi ing. Václava Žalčíka In: Sborník ze semináře Personalistika a vedení lidí, red. V. Kubáč, ČKVR Olomouc 1970, 85 str.
31. Ottův slovník naučný, Dodatky, díl III., sv. 2, 1935

Laberthonnierre Lucien	(str. 1024)
Lafitte Pierre	(str. 1033)
Lachelier Jules	(str. 1036)
Lalande André	(str. 1042)
Lalo Charles	(str. 1043)
Lange Konrád	(str. 1053)
Lask Emil	(str. 1067)
Liard Louis	(str. 1185)
Lindworsky Johannes	(str. 1213)
Lipps Theodor	(str. 1220)
Lipps Gottlob Friedrich	(str. 1221)
Lodge Oliver Joseph	(str. 1259)
Lukasiewicz Jan	(str. 1319)
Maier Heinrich	(str. 1388)
Maine de Biran	(str. 1388)
32. Ottův slovník naučný, Dodatky, díl IV., sv. 1, 1936

Maritain Jacques	(str. 61)
Mercier Désiré Joseph	(str. 186)
Messer August	(str. 193)
Meumann Ernst	(str. 220)
Münsterberg Hugo	(str. 385)
Nahlowky Josef Wilhelm	(str. 420)
33. Ottův slovník naučný, Dodatky, díl IV., sv. 2, 1937

Paulhan Frédéric	(str. 939)
Pérez Bernard	(str. 987)
Peters Wilhelm	(str. 1027)
Piaget Jean	(str. 1056)
Piéron Henri	(str. 1063)
34. Ottův slovník naučný, Dodatky, díl V., sv. 1, 1938

Rank Otto	(str. 408)
Ribot Théodule Armand	(str. 620)
 35. Pedagogická encyklopedie (red. Chlup – Uher – Kubálek), I. díl, Praha 1938

Ach Narziss,	str. 14
Bechtěrev V. M.,	str. 90–91
Arch osobní,	str. 46–47
Burt C. L.,	str. 155
Deník,	str. 320–322
Děvče,	str. 330–331
Dospívání,	str. 371–373
Forster V.,	str. 431–432
Gross K.,	str. 456
Chlapec,	str. 605–608
Jinošství,	str. 576–578
 36. Struktura personálního útvaru In: Sborník: 1. seminář: personalistika a vedení lidí, Olomouc, ČKVR 1971, str. 86–90.
 37. Hodnotící postoje interpersonálních vztahů u učňů Sborník přednášek z 1. symposia „hodnotová orientace u učňů“, Olomouc, ČKVR 1971, str. 126–153.
 38. Hodnotící postoje interpersonálních vztahů u učňů Reedice v Institutu průmyslové výchovy, katedra podnikové výchovy, Praha, 1971, str. 1–18.
 39. Struktura personálního útvaru Sborník: I. seminář: Personalistika a vedení lidí, Olomouc, ČKVR 1970, str. 90–94.
 40. Psychická únava a psychická zátěž. Závěrečná zpráva Výzkum a uplatnění požadavků bezpečnosti, hygieny a psychologie práce při návrzích progresivních vrtacích zařízení pro ražení důlních děl. VVUÚ Radvanice, VŠB-HGF Ostrava, č. úkolu 140/6713, Ostrava 1970, str. 99–123.
 41. Koncepce personální evidence na bázi sociálně psychologické ve VHJ Elitex, Liberec 1970, 65 str.
 42. Hodnotící postoje interpersonálních vztahů u učňů Sborník přednášek z I. symposia „hodnotová orientace učňů“, Olomouc, ČKVR 1971, str. 126–153.
 43. Hodnotící postoje interpersonálních vztahů u učňů Reedice v Institutu průmyslové výchovy, katedra podnikové výchovy, Praha 1971, str. 1–18.
 44. Význam celkového klimatu domova učňů pro jejich sebevýchovu Sborník přednášek z II. symposia K problémům sebevýchovy učňovské mládeže, Olomouc, ČKVR 1971, str. 151–164.

45. Hodnocení pracovníků
Sborník: Návrh modelu kádrového a personálního útvaru, Olomouc, ČKVR 1971, str. 123–138.
46. Třídění odlišností na páse a technická kontrola (psychologicko-inženýrský přístup). Spoluautoři Ch. Valoušek, R. Vysloužil, Sv. Šváb. Olomouc, Moravské železárny 1971. K vládnímu úkolu č. P-XV-124-008-19-02. 20 str. – 12 tab.
47. Výpočet kalorického výdeje formíře na provozu P4. Spoluautor Sv. Šváb, R. Vysloužil. Moravské železárny Olomouc 1971, 3 str. + 11 tab.
48. Střednědobý sociální program n. p. ČSAD Ostrava
Ostrava 1972, 81 str. + 4 tab.
49. Psychologická analýza zátěže pracovníků a pracovního prostředí u dolů řízených novými progresivními metodami
Závěrečná zpráva výzkumného úkolu VVUÚ Radvanice, 1973, č. úkolu P-10-125-011-12.02, str. 73–83.
50. Některé motivy rekvalifikace THP
Sborník: Pracovní motivácia u človeka za socialismu. Čsl. výzkumný ústav práce, Bratislava 1974.

III. Populárně vědecké články

51. O dětské fantazii
Školské reformy, roč. XVIII, 1936/37, str. 74–76.
52. Životní obtíže a povolání
Péče o mládež, roč. 20, 1941 Brno, str. 227–229.
53. Mylné představy mládeže o povolání
Péče o mládež, roč. 20, 1941 Brno, str. 255–258.
54. Jak číst vysvědčení dětí ze střední školy
Péče o mládež, roč. 20, 1941 Brno.
55. Jak zjišťujeme způsobilost k povolání
Péče o mládež, roč. 23, 1944 Brno, str. 288–292, roč. 24, 1945, str. 3–6, 29–34.
56. Otázka poměru vedoucího k zaměstnancům v novém světě
Technický rádce, Gottwaldov/Zlín, roč. VI, 1945, str. 17–20.
57. Vedoucí a jeho vlastnosti v rámci dneška
Technický rádce, Gottwaldov, roč. VII, 1946, str. 197–199.
58. Člověk a jeho pracovní výkon
Technický rádce, Gottwaldov, roč. VII, 1946, str. 217–221.
59. Zlínské školství a výchova do dvouletky
In: Volá Zlín 1947, str. 55–60 (nákl. n. p. Baťa).
60. Přátelství a kamarádství dospívající mládeže
Péče o mládež, roč. XIX, 1940 Brno, str. 289–291.
61. Člověk, charakter, povolání
In: Zaměřeno na bezpečnost, VŽKG, č. 10, str. 9–17.
62. Některé otázky psychologie řídicí práce
Tatra n. p. Kopřivnice (skriptum), 40 str.
63. Klima pro pracovní a lidské vztahy

- Seminář ČVTS O problematice reprodukčních pracovníků oboru geodézie a kartografie, Opava, 8.–9. 12. 1971, 31 str.
64. Problém humanizace práce
Příspěvek na plenární schůzi oblastní organizace ČKVR Olomouc, 14. 6. 1973, Informátor ČKVR, 1973, str. 7–8.
65. Tep Nového Zlína. Gottwaldov
Základní úvod do filosofie a teorie materialismu, 27. 4. 1945.
70. Narozneniny Mihajla Rostohara, 1948
Budovatelský program vlády a lidský činitel, 7. 8. 1946
- Nutnost změny myšlení, 13. 8. 1945
- Před rozhodováním čtrnáctiletých, 9. 6. 1944.
66. Nová Svoboda, Ostrava
Vybíráme hračky pro naše děti, 7. 12. 1957
Dobrodružná literatura jako výchovný činitel, 29. 12. 1957.
- Volba povolání – důležitý mezník v životě mladého člověka, 24. 4. 1958.
- Děti a volba povolání, 6. 5. 1958.
- Pro žakovskou knížku nebo proti?, 26. 10. 1958.

IV. Recenze

67. B. Markalous: Eidický princip u TGM
Nové školy, roč. VIII, 1934, č. 2–3, str. 95.
68. Problém mládeže – přehled prací V. roč.
Sociologické revue, sv. 1–3
Nové školy, roč. VIII, 1934, č. 2–3, str. 27–28.
69. Pierre Mendousse: Duše dospívajícího jinocha, 1934 a Duše dospívající dívky, 1932
Nové školy, roč. VIII, 1934, č. 4–5, str. 155–156.
70. Centre international de synthese. Science et loi: Cinqieme semaine internationale de synthese, Paris 1934
Psychologie, roč. I, 1935, č. 1–4, str. 173–174.
71. Bibliografie psychologických prací domácích i cizích v roce 1934–35
Psychologie, roč. I, 1935, č. 1–4, str. 174–177.
72. Šustal – Uher: Pozorování žáků na národní škole
Psychologie, roč. I, 1935, č. 1–4, str. 85–87.
73. Kwartalnik pedagogiczny, Tom VIII, sv. 1
In: Psychologie, roč. II, 1936, č. 1.
74. Na okraj Freudova překladu „Úvodu do psychoanalýzy“
In: Psychologie, roč. III, 1937, č. 4–5, str. 140–141.
75. Jan Vaněk: Studie o dětském myšlení
In: Naše věda, roč. XVIII, 1937, č. 4–5, str. 140–141.

Období 1975–1987

I. Skripta

1. Úvod do filosofie a psychologie
Zlín, 1945 – cyklostyl., skriptum pro reálné gymnázium
(nebylo uvedeno v předchozím období).

II. Vědecké články a materiály

2. Mezikupinové difference v zájmových preferencích mládeže posledních tříd ZDS v relaci s věkem, pohlavím a intelektuální úrovní
Kandidátská a disertační práce, FF UK, Praha, 1975.
3. Efektivita komunikace v průmyslu
In: Sborník přednášek z vědecké konference za vyšší účinnost řízení a zvýšení efektivnosti ekonomiky (sekce ekonomická a řízení hornictví) VŠB GR OKD a ČVTS VŠB HGF, Ostrava 16. – 17. IX. 1975, str. 305–319.
4. Práce s lidmi
In: Acta universitatis Palackianae Olomucensis. Fakulta philosophica, Paedagogica – psychologica XIV, Praha 1976, str. 52–62 (Varia psychologica).
5. Psychologické problémy v systému odborného výcviku na báňských školách
In: Psychologie v ekonomické praxi 4/1976, roč. XI, str. 201–206.
6. Psychologické aspekty vlivu životního prostředí na člověka
In: Příspěvky z ekologického symposia „O ochraně a tvorbě životního prostředí“ 7. X. 1976. K oslavám 30. výročí obnovení univerzity v Olomouci, UP Olomouc 1969, str. 156–164.
7. Komunikační proces a jeho funkce v řídicí práci – these
In: Ekonomika: systémové inženýrství, národohospodářské plánování, 2. mezinárodní vědecká konference, VŠB Ostrava – září 1980, str. 26.
8. Účast pracujících na řízení národního hospodářství. Spolu s J. Jüngrem
In: Svoboda Miloš a kol.: K souboru opatření a programu rozvoje národního hospodářství. VŠB a DT ČVTS, 1981, str. 128–134.

III. Odborné články, příspěvky ve sbornících a rukopisy

9. Koncepce moderní personální evidence pro Tatra n. p. Kopřivnice na bási sociální psychologie práce
Tatra n. p. Kopřivnice, 1969, str. 61.
10. Klima pro pracovní a lidské vztahy
In: Sborník ze semináře celostátního ČVTS pro geodézii a kartografii při Inženýrské geodézii n. p. Brno, závod Opava v dnech 8. – 9. prosince 1971. Opava 1971, stran 31.
11. Vliv životního a pracovního prostředí na pracujícího člověka
In: Sborník ze semináře Pracovní prostředí v potravinářském průmyslu, ČVHS KV potravinářského průmyslu. Olomouc 1976, str. 1–22.
12. Psychologie pro mistry
Autoři: E. Pejhovský (str. 3–129), Zd. Mikuláš, J. Gargaš; DT ČVTS, Ostrava, únor 1982.
13. Psychologické, ekonomické a právní souvislosti v jednání s lidmi na pracovištích
Autoři: E. Pejhovský s kolektivem, E. Pej-

- hovský: str. 1–95 (celkem stran 129); DT ČVTS, Ostrava, květen 1982.
14. Na čem jsou závislé dobré vztahy mezi lidmi
In: Psychická kondice pro tvůrčí a vedoucí pracovníky č. II, DT ČSVTS 1983, str. 62–65.
15. Psychologie pro mistry
Emil Pejhovský s kolektivem, DT ČSVTS Ostrava 1984, str. 1–96, celkem počet stran 129.
16. Zkreslování informací v řídicí sféře
In: Psychická kondice pro tvůrčí a vedoucí pracovníky č. 3, str. 32–40, DT ČSVTS, Ostrava 1984.
17. Slovo úvodem
In: Psychická kondice pro tvůrčí a vedoucí pracovníky č. 4, DT ČSVTS, Ostrava 1985.
18. Psychologie vedoucího pracovníka
DT ČSVTS, květen 1987, Ostrava, str. 139.
19. Habituální odmítání práce (Proč bulačí bulačí?)
180 str. – rukopis.

M. Karlický

Cesta po Latinské Americe, zaměřená zejména na přípravu řidičů

O odlišnostech přípravy řidičů v USA oproti Evropě jsme měli u nás zprávy již v padesátých letech. O Latinské Americe ale podrobnější informace dosud téměř chyběly. Ke konci roku 2003 se však podařilo uskutečnit studijní cestu do tří jihoamerických států. O návštěvě institucí, které mají vliv na výcvik a další přípravu řidičů v Argentině, Chile a Uruguay v tomto článku podáváme přehled a zmiňujeme i některé poznatky z ostatních druhů doprav.

Ještě před rozhodnutím k uskutečnění cesty bylo třeba překonat obavy z rozšířených informací o nebezpečích tohoto teritoria a náročnosti dlouhé cesty, včetně jazykové bariéry. Konkrétně zejména z kriminality, délky letu a španělštiny. Potvrdilo se, že kriminalita je v tomto teritoriu sice vysoká, ale pokud se cestovatel nevydává zvýšenému riziku v okrajových částech velkoměst, zejména ve večerních a nočních hodinách, velké nebezpečí nehrozí. Z dlouhého letu (v našem případě 14 hodin z Říma do Buenos Aires) si také není třeba dělat přílišné starosti, pokud se dbá na zásady platné při těchto letech. Je třeba vybrat vhodné sedadlo, odkud lze kdykoliv bez probuzení spících spolupasažerů odejít na krátkou procházku. Takových míst nebývá v letadle většina, a tak je třeba udělat rezervaci s velkým předstihem. V každém případě se však vyplatí námaha s tím spojená zejména těm, kteří by mohli mít zdravotní komplikace z dlouhého sezení. Jazykovou bariéru lze také překonat. Je ovšem dobré být alespoň částečně seznámen se španělštinou, aby byla zaručena alespoň minimální možnost komunikace tam, kde chybí někdo, s kým se dá pokračovat v rozmluvě v angličtině nebo v němčině. Ve většině